2024(1)THCR-

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానము, హైదరాబాద్.

గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి సి.వి.భాస్కర్ రెడ్డి
ఆర్బిట్రేషన్ అప్లికేషన్.174 /2022
తీర్పు తేదీ 03-01-2024

M/s. త్రివేణి కన్ స్ట్రక్షన్స్

వర్సెస్

మిలిటరీ ఇంజనీర్ సర్వీసెస్ మరియు ఇతరులు

ప్రకారం ఆర్డర్ ఇచ్చే సమయంలో ఆర్బిట్రేటర్ ఈ క్లెయిమ్ను నిర్ణయించాల్సిన విషయం. **(పేరా 14)**

ఉదహరించిన పూర్వపు తీర్పులు:

1)(1998)2 SCC 338
2)(2018)17 SCC 95
3) (2017)09 SCC 729

దరఖాస్తుదారు తరపు న్యాయవాది : శ్రీమతి ఎం.వనజాక్షి .

ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది: శ్రీమతి ఎల్.ప్రణతి రెడ్డి, కేంద్ర ప్రభుత్వ స్టాండింగ్ కౌన్సెల్

ఉత్తర్వు:

ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సిలియేషన్ యాక్ట్ , 1996 (Arbitration and Conciliation Act, 1996) మరియు నియామక పథకం-1996(Scheme of Appointment of Arbitrators-1996) లోని సెక్షన్ 11(6) కింద దరఖాస్తుదారు మరియు ప్రతివాదుల మధ్య ప్రస్తావించిన హక్కులు మరియు వివాదాలను పరిష్కరించడానికి ఒక ఆర్బిట్రేటర్ ని నియమించాలని కోరుతూ దరఖాస్తుదారు ఈ దరఖాస్తును దాఖలు చేశారు.

2. దరఖాస్తుదారు యొక్క కేసు క్లుప్తంగా: దరఖాస్తుదారు సూక్ష్మ, చిన్న తరహా మరియు మధ్య తరహా సంస్థల అభివృద్ధి చట్టం, 2006 (MSME Act) కింద నమోదు చేయబడిన రిజిస్టరు భాగస్వామి సంస్థ మరియు ఇది నిర్మాణ వ్యాపార సంస్థ మరియు ప్రభుత్వ పని ఒప్పందాలను కూడా చేపడుతారు. 08.12.2017న ప్రచురితమైన టెండర్ ద్వారా O.F.మెదక్ లోని ఫ్యాక్టరీ ఏరియాలోని LMS షాప్ బిల్డింగ్ నెం. 06లో ప్రస్తుతం ఉన్న AC షీట్లను గాల్వాల్యూమ్ షీట్లతో మార్పు చేసేందుకు ప్రతివాది నెం. 1 టెండర్లను ఆహ్వానించింది. ప్రతివాది నం. 1 సబ్జెక్ట్ టెండర్ పని కోసం దరఖాస్తుదారుడి యొక్క టెండర్ బిడ్ ను రూ.3,62,13,440/-కు అంగీకరించి, తేదీ.16.04.2018న ప్రొసీడింగ్స్ ప్రకారం దరఖాస్తుదారుని విజయవంతమైన కాంట్రాక్టరుగా ప్రకటించారు. దరఖాస్తుదారు పేర్కొన్న టెండర్ బిడ్ మొత్తాలు దరఖాస్తుదారు పనిని పూర్తి చేయడానికి మాత్రమే అని, ఈ టెండర్ బిడ్ మొత్తంలో 12 శాతం GST, 1% కార్మిక సంక్షేమ సెస్సు ను మినహాయించారని మరియు బిడ్ మొత్తాలకు అదనంగా GST మరియు కార్మిక సంక్షేమ సెస్ వసూలు చేయ బడుతుంది అ ని దరఖాస్తుదారు మరియు ప్రతివాదుల మధ్య స్పష్టంగా అంగీకరించబడింది. అయితే, అంతర్గత ఆర్థిక ఆడిట్ సమయంలో, ప్రతివాది నెంబరు 1 మరియు 2లు బిడ్ పరిగణనకు మించి 13 శాతం అదనపు మొత్తాలను చెల్లించడానికి బదులుగా అసలు బిడ్ మొత్తం నుండి 12% చొప్పున GSTని మరియు 1 % కార్మిక సంక్షేమ సెస్సు ను తీసివేస్తున్నట్లు తెలిసినది. దరఖాస్తుదారు 23.01.2022 నాటి లేఖను 3వ ప్రతివాదికి సమర్పించి , అంతర్గత ఆర్థిక ఆడిట్ లోని అసమానతను తెలియజేసి, పన్నుల రూపంలో తీసివేసిన మొత్తాలను వెంటనే విడుదల చేయాలని మరియు చెల్లింపు తేదీ వరకు 24 % సంవత్సర వడ్డీతో పాటు మరియు తగ్గించిన జరిమానాలుగా మొత్తాలను తిరిగి చెల్లించాలని అభ్యర్థించారు. అకౌంట్స్ ఆఫీసర్ తేది 14.02.2022న ప్రతివాది నెం.3కు , దరఖాస్తుదారుడికి రాసిన లేఖలో, వారి కార్యాలయ రికార్డుల ప్రకారం , వర్తించే GST మరియు కార్మిక సంక్షేమ సెస్ భారత ప్రభుత్వ నిబంధనల ప్రకారం పబ్లిక్ ఫండ్ ఖాతాలో ఎప్పటికప్పుడు జమ చేయబడిందని పేర్కొన్నారు. ఈ లేఖకు దరఖాస్తుదారుడు తేదీ 18.06.2022 నాటి లేఖ ద్వారా సమాధానం ఇచ్చాడు మరియు బిడ్ మొత్తాలలో చట్టబద్ధమైన పన్నులు లేవని మరియు ప్రతివాదులు తాను కోట్ చేసిన రేట్ల నుండి ఆ చట్టబద్ధమైన పన్నులు అనగా 12% GST మరియు 1 % కార్మిక సంక్షేమ సెస్ మినహాయించారని , అందువల్ల, దరఖాస్తుదారుడు లేఖ అందుకున్న తేదీ నుండి 15 రోజుల్లోగా కోట్ చేసిన టెండర్ మొత్తానికి అదనంగా ఆ చట్టబద్ధమైన పన్నులు అనగా 12 % GST మరియు 1 % కార్మిక సంక్షేమ సెస్ ను దరఖాస్తుదారుడికి విడుదల చేయాలని ప్రతివాదులను అభ్యర్థించాడు మరియు కాంట్రాక్ట్ ఒప్పందంలో భాగంగా షరతు నెం.70 యొక్క IAFW-

2249 ప్రకారం సదరు లేఖను నోటీసుగా పరిగణించాలని పేర్కొంది. 3వ ప్రతివాది తేదీ 23.06.2022 నాటి లేఖలో దరఖాస్తుదారుడు డిపార్ట్ మెంట్ కు అందించిన GST నెంబరుకు అనుగుణంగానే GST మొత్తాలను అప్ లోడ్ చేస్తున్నట్లు పేర్కొన్నారు మరియు ఒక నిర్దిష్ట నెల మొత్తాన్ని రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియాలో జమ చేశామని , కార్మిక సంక్షేమ సెస్ , LEC కారణంగా రికవరీ మొత్తాన్ని కూడా క్రాస్ చెక్ ద్వారా తెలంగాణ స్టేట్ బిల్డింగ్ అండ్ ఇతర కన్ స్ట్రక్షన్ వర్కర్స్ వెల్ఫేర్ బోర్డు , హైదరాబాద్ యందు జమ చేస్తున్నామని తెలిపారు. టెండర్ షరతు ప్రకారం , దరఖాస్తుదారుడికి రూ. 53,29,536/- చట్టబద్ధమైన పన్నులు చెల్లించనందున, IAFW-2249 ప్రకారం, షరతు నెం.70 మధ్యవర్తిత్వ క్లాజును అమలు చేస్తు తేదీ 11.07.2022 నాటి లేఖను జారీ చేయవలసి వచ్చింది. ఏదేమైనా, ప్రతివాది నెం.2 19.07.2022 నాటి లేఖ ప్రకారం సాధారణ షరతు నెం. 70/ IAFW-2249 ద్వారా ఇరు పక్షాల మధ్య ఏదైనా వివాదం తలెత్తితే, దానిని ఒక ఆర్బిట్రేటర్ కు పంపాలని పేర్కొంది, అట్టి ఆర్బిట్రేటర్ న్యూఢిల్లీ ఇంజనీర్-ఇన్-చీఫ్ చేత నియమితుడైన అధికారిగా ఉం డాలి. అయితే తేదీ 08.07.2022న దరఖాస్తుదారుడు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేకుండా తుది బిల్లు ప్రక్రియను అంగీకరించాడని , అందువల్ల, IAFW-2249 లోని షరతు నెం.70 దృష్ట్యా , ఆర్బిట్రేషన్ ను ఆశ్రయించడం దరఖాస్తుదారుడి యొక్క వ్యక్తిగత పూచీకత్తుకి సంబందించినదని ప్రతివాది నెం.2 పేర్కొన్నారు మరియు వివాదాన్ని సామరస్యంగా పరిష్కరించడానికి నిరాకరించారు. అందువల్ల, సెక్షన్ 11 యొక్క నిబంధనలు మరియు ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ యాక్ట్ చట్టం, 1996 లోని ఇతర సంబంధిత నిబంధనల ప్రకారం ఒక ఆర్బిట్రేటర్ నియామకం కోసం దరఖాస్తుదారుడు ప్రస్తుత మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తును దాఖలు చేశారు.

3. మెదక్ లోని ఆర్డినెన్స్ ఫ్యాక్టరీ ఏరియాలోని LMS షాప్ బిల్డింగ్ నెం. 6లో ప్రస్తుతం ఉన్న ఏసీ షీట్లను గాల్వాల్యూమ్ షీట్లతో రీప్లేస్ చేయడానికి దరఖాస్తుదారు సదరు సంస్థకు 2018-19 సంవత్సరానికి గాను నెం.CE(Fy)HYD/MDK/02తో కూడిన కాంట్రాక్టును రూ. 3,62,13,440/- కు ఇచ్చినట్లు ప్రతివాది నెం. 1 కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో తెలియ చేసారు. వర్క్ ఆర్డర్ ప్రకారం , 03.05.2018న పని ప్రారంభించబడింది మరియు కాంట్రాక్టర్ ద్వారా AGE (lndep) ఎద్దుమైలారం వారి లేఖ No.FE.8199/CE/ 95/E8, తేదీ 26.12.2O19 ద్వారా పూర్తి ధృవీకరణ పత్రాన్ని జారీ చేసేటప్పుడు వివరించిన లోపాలను 30.01.2020 వారికి సరిదిద్దాలని వ్రాసిన లేఖకు లోబడి పని 22-12-2019 తేదీన బౌతికంగా పూర్తి చేయబడినది. 2018-19 సంవత్సరానికి సంబంధించిన CA నెం. CE(Fy)HYD/MDK/02 ప్రకారంగా GST/LEC కారణంగా వసూలు చేసిన మొత్తం రూపాయల

పూర్తి వివరాలను 23.06.2022 నాటి లేఖ ద్వారా దరఖాస్తుదారు కాంట్రాక్ట రుకు కూడా తెలియజేశారు. చెల్లింపులకు సంబంధించిన అన్ని వివరాలు అందినప్పటికీ , చట్టబద్ధమైన పన్నులను దరఖాస్తుదారుడికి చెల్లించలేదని లేదా దరఖాస్తుదారు-సంస్థ క్రెడిట్ కు గాను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి జమ చేయలేదని దరఖాస్తుదారుడు డిపార్ట్ మెంట్ పై ఆరోపణలు చేస్తున్నాడు. దరఖాస్తుదారుడు ఈ కాలంలో చేసిన అన్ని పనుల నుంచి GSTకి గాను మినహాయించిన మొత్తాన్ని , ఇప్పటికే సంబంధిత అధికారులకు జమ చేశారు. దీనికి సంబంధించి, GST పోర్టల్ నుండి డౌన్లోడ్ చేయబడిన ఫారం GSTR 7A TDS సర్టిఫికేట్ ఈ కోర్టు ముందు దాఖలు చేయబడింది. కార్మిక సంక్షేమ సెస్ కు సంబంధించి LEC ఖాతాలో వసూలు అయిన మొత్తాన్ని ఎప్పటికప్పుడు క్రాస్ చెక్ ద్వారా తెలంగాణ స్టేట్ బిల్డింగ్ అండ్ ఇతర కన్ స్ట్రక్షన్ వర్కర్స్ వెల్ఫేర్ బోర్డు హైదరాబాద్ కు జమ చేయబడుతుంది. దాదాపు 2 సంవత్సరాల గడిచిన తరువాత, తదుపరి చెల్లింపులు పొందాలనే ఉద్దేశ్యంతో , దరఖాస్తుదారుడు పన్ను రిటర్నుల క్లెయిమ్ను లేవనెత్తాడని , దీనిని ప్రతివాదులు అంగీకరించనప్పుడు , దరఖాస్తుదారుడు ప్రస్తుత మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తును దాఖలు చేశాడని కౌంటర్ అఫిడవిట్లో పేర్కొన్నారు. IFAW-2249లోని షరతు నెం. 65 ప్రకారం తుది బిల్లు సమర్పించిన తర్వాత, కాంట్రాక్టర్ ఎలాంటి క్లెయిమ్ లు చేయరాదని, వాటిని మాఫీ చేసినట్లుగా పరిగణించాలని పేర్కొంది. దరఖాస్తుదారు కాంట్రాక్టర్ ఎలాంటి అభ్యంతరాలు లేకుండా తుది బిల్లుపై సంతకం చేసినందున , తుది బిల్లును ప్రాసెస్ చేసి 2021 మార్చి DV నం. 07 ద్వారా కాంట్రాక్టర్కు చెల్లించినందున , ఎటువంటి క్లెయిమ్లను స్వీకరించరు. దరఖాస్తుదారుడి అభ్యర్థన ఒప్పంద నిబంధనలకు అనుగుణంగా లేనందున , చట్టంలోని సెక్షన్ 11 ప్రకారం ఆర్బిట్రేటర్ ను నియమించరాదని చివరగా పేర్కొన్నారు.

4. సంబంధిత న్యాయవాది వాదనలు విని, రికార్డును పరిశీలించాము.

5. దరఖాస్తుదారుడి తరపు న్యాయవాది శ్రీమతి M.వనజాక్షి వాదనలు వినిపిస్తూ , కోట్ చేసిన బిడ్ మొత్తాలు దరఖాస్తుదారుడు పనిని పూర్తి చేయడానికి మాత్రమేనని, ఆ బిడ్ మొత్తంలో GST @ 12% మరియు కార్మిక సంక్షేమ సెస్ @ 1% మినహాయించబడిందని, బిడ్ మొత్తాల మీద GST మరియు కార్మిక సంక్షేమ సెస్ వసూలు చేయాలని దరఖాస్తుదారుడు మరియు ప్రతివాదుల మధ్య స్పష్టంగా అంగీకారం కుదిరిందని వాదించారు. అంతర్గత ఆర్థిక ఆడిట్ సమయంలో , ప్రతివాది 13 శాతం వరకు అదనపు మొత్తాలను చెల్లించడానికి బదులుగా అసలు బిడ్ మొత్తం నుండి 12 శాతం చొప్పున GSTని మరియు 1 శాతం చొప్పున

కార్మిక సంక్షేమ సెస్సు తీసివేస్తున్నట్లు తెలిసింది అని , దానిని గమనించిన వెంటనే , దరఖాస్తుదారుడు తేదీ.23.01.2022న, 3వ ప్రతివాదికి ఒక లేఖను సమర్పించి , అంతర్గత ఆర్థిక ఆడిట్ లో అసమానతను తెలియజేసి, వెంటనే పన్నుల మొత్తాలను విడుదల చేయాలని మరియు చెల్లింపు తేదీ వరకు ఏదైనా ఉంటే జరిమానాలతో సహా తీసివేసిన పన్ను మొత్తాలను సంవత్సరానికి 24 శాతం వడ్డీతో మరియు జరిమానాలు తిరిగి చెల్లించాలని ప్రతివాదులను అభ్యర్థించారు. ఒప్పందం నిబంధనలకు విరుద్ధంగా , మొత్తాల తగ్గింపునకు సంబంధించి తీవ్రమైన వివాదాలు ఉన్నాయని , వాటిని ఆర్బిట్రేటర్ నిర్ణయించాల్సి ఉందని పేర్కొంది. తేదీ.18.06.2022 నాటి నోటీసు ప్రకారం ఆర్బిట్రేటర్ ముందు వివాదాలను పరిష్కరించడానికి ప్రతివాదులు హాజరు కానందున , చట్టంలోని సెక్షన్ 11 (6) కింద అధికార పరిధిని ఉపయోగించి దరఖాస్తుదారుడు ఈ న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించవలసి వచ్చిందని తెలిపారు.

6. IFAW-2249లోని షరతు నెం. 65 ప్రకారం తుది బిల్లు సమర్పించిన తర్వాత , కాంట్రాక్టరు తదుపరి క్లెయిమ్ లు చేయరాదని , క్లెయిమ్ లు మాఫీ అయినట్లుగా భావించాలని , అందువల్ల ఈ ఒప్పందం మధ్యవర్తిత్వ క్లాజును కల్పించినప్పటికీ , సబ్జెక్ట్ వివాదాన్ని మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ కు సూచించలేమని ప్రతివాదుల తరఫున హాజరైన ప్రభుత్వ స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ శ్రీమతి ఎల్.ప్రణతిరెడ్డి తీవ్రంగా వాదించారు. దరఖాస్తుదారుడు ఎటువంటి అభ్యంతరాలు లేకుండా తుది బిల్లును ఆమోదించినందున మరియు ఈ తుది బిల్లును తయారు చేసి కాంట్రాక్టర్ కు చెల్లించినందున, ఎటువంటి క్లెయిమ్ లు చెల్లుబాటు కావని, చట్టంలోని సెక్షన్ 11 (6) కింద దాఖలు చేసిన దరఖాస్తును చట్టపరమైన కాల పరిమితి మించి ఉన్నందున నిషేధించబడినట్లుగా, కొట్టివేయవలసినదిగా స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ వాదించారు.

7. **ఇందర్ సింగ్ రేఖీ** వర్సెస్ **ఢిల్లీ డెవలప్మెంట్ అథారిటీ**((1988) 2 **SCC 3 38**) కేసులో తీర్పుపై ఆధారపడి పిటిషన రు తరఫు న్యాయవాది ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ యాక్ట్ , 1996లోని సెక్షన్ 20 ప్రకారం రిఫరెన్స్ కోసం చెల్లుబాటు అయ్యే క్లెయిమ్ ఉంటే , తుది బిల్లు ఆమోదం పొందిన తర్వాత కూడా వివాద అంశం మనుగడలో ఉంటుందని వాదించారు. దరఖాస్తుదారుడు చేసిన దావా పరిమితి ద్వారా నిషేధించబడిందా లేదా అనేది రిఫరెన్స్ లోకి ప్రవేశించిన తరువాత మరియు తీర్పు ఇచ్చే సమయంలో ఆర్బిట్రేటర్ నిర్ణయించాల్సి ఉంటుంది అని చట్టంలోని సెక్షన్ 11(6) కింద దాఖలైన దరఖాస్తును నిర్ణయించే దశలో కాల పరిమితికి సంబంధించిన అంశాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోలేమని కూడా పేర్కొన్నారు.

8. ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ యాక్ట్ , 1996లోని సెక్షన్ 11(6) కింద దాఖలైన దరఖాస్తును పరిగణనలోకి తీసుకుని , ఇరు పక్షాల మధ్య మధ్యవర్తిత్వ వివాదం ఉందా , ఇరుపక్షాల మధ్య కుదిరిన ఒప్పందంలో ఈ విషయాన్ని ఆర్బిట్రేటర్కు నివేదించడానికి మధ్యవర్తిత్వ నిబంధన ఉందో లేదో ఈ కోర్టు పరిశీలించాలి. అంతేకాక, ఆర్బిట్రేటర్ నియామక సమస్యను నిర్ణయించేటప్పుడు , కోర్టు కేసు యొక్క యోగ్యతను పరిశీలించే అవసరం లేదు, ఎందుకంటే ఇది పక్షాల కేసుకు ప్రతికూల ప్రభావం కలిగిస్తుంది.

9. "IAFW-2249" యొక్క సాధారణ షరతులు లోని షరతు నెం.65, ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

“65. తుది బిల్లు (కొలత మరియు ఏకమొత్త ఒప్పందాలకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది): పనులు పూర్తయిన మూడు నెలల్లోగా తుది బిల్లులను IAFW-2249 ప్రకారం లో ఇంచార్జి ఇంజనీర్ కాంట్రాక్టర్ కు సంతృప్తికరంగా ఉండేట్లు నకలును (డూప్లికేట్) ను సమర్పించాలి. దానితోపాటు, దీనికి మద్దతునిచ్చే అన్ని సారాంశాలు , వోచర్లు మొదలైనవి G.E నిర్దేశించిన విధంగా తయారు చేసి సమర్పించాలి. తుది బిల్లును సమర్పించిన తరువాత కాంట్రాక్టర్ ద్వారా తదుపరి క్లెయిమ్ లు చేయబడవు మరియు ఇవి మాఫీ మరియు రద్దు చేయబడినవిగా పరిగణించబడతాయి. G.E ద్వారా తుది బిల్లు యొక్క ధృవీకరణకు లోబడి , ఖాతాపై ఇప్పటికే చేసిన చెల్లింపుల విలువ కంటే తక్కువ మొత్తాన్ని చెల్లించడానికి కాంట్రాక్టర్ కు అర్హత ఉంటుంది. తుది బిల్లును తయారు చేయడం వల్ల కాంట్రాక్టర్ కు ఎటువంటి ఛార్జీలు అనుమతించబడవు.”

10. ఆర్బిట్రేషన్ క్లాజుకు సంబంధించిన “IAFW-2249" యొక్క సాధారణ షరతులలో షరతు నెం. 70 ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

“70. మధ్యవర్తిత్వం. కాంట్రాక్ట్ లోని పక్షాల మధ్య అన్ని వివాదాలు (కాంట్రాక్ట్ ద్వారా C.W.E. లేదా మరే ఇతర వ్యక్తి యొక్క నిర్ణయం అంతిమమైనది మరియు కట్టుబడి ఉంటుందని పేర్కొన్నవి కాకుండా) కాంట్రాక్ట్ కు ఒక పక్షం వారు మరొక పక్షం వారికి లిఖితపూర్వక నోటీసు ఇచ్చిన తరువాత, టెండర్ డాక్యుమెంట్ ల్లో పేర్కొన్న అథారిటీ ద్వారా నియమించబడే ఒక ఇంజనీర్ అధికారి యొక్క ఏకైక మధ్యవర్తిత్వానికి సూచన చేయబడుతుంది.

లిఖితపూర్వకంగా ఇరు పక్షాలు అంగీకరిస్తే తప్ప, పని పూర్తయిన తరువాత లేదా ఒప్పందాన్ని రద్దు చేయడం లేదా నిర్ణయించడం అనేవి ఇక్కడ షరతు నెంబరు 55, 56 మరియు 57ల ప్రకారం అటువంటి ప్రస్తావన జరగకూడదు.

52, 53 లేదా 54 షరతుల ప్రకారం, పనులను విడిచిపెట్టడం లేదా ఒప్పందాన్ని రద్దు చేసినట్లయితే , మరే ఇతర కాంట్రాక్టర్ లేదా కాంట్రాక్టర్స్ లేదా ఏజెన్సీ లేదా ఏజెన్సీల ద్వారా పనులు పూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు ఖరారు చేసే వరకు అటువంటి ప్రస్తావన జరగకూడదు.

దీని కింద లేదా ఇతరత్రా మధ్యవర్తిత్వ ప్రక్రియను ప్రారంభించడం లేదా కొనసాగించడం అనేది ఇక్కడ67వ షరతులో పేర్కొన్న విధంగా , కాంట్రాక్టర్ నుంచి వసూలు చేయడానికి ప్రభుత్వ హక్కు గా ఏ విధంగానూ విరుద్ధం కాదు.

అథారిటీచే నియమించబడిన ఆర్బిట్రేటర్ తన నియామకానికి రాజీనామా చేసినా లేదా తన కార్యాలయాన్ని ఖాళీ చేసినా లేదా ఏదైనా కారణం వల్ల చర్య తీసుకోలేకపోతే లేదా ఇష్టపడకపోతే , అతని స్థానంలో పనిచేయడానికి కొత్త మధ్యవర్తిని నియమించవచ్చు.

ఆర్బిట్రేటర్ రెండు పక్షాలకు నోటీసు జారీ చేసిన రోజున సూచనలో నమోదు చేసినట్లుగా పరిగణించబడుతుంది, కేసుకు సంబంధించి వారి వాంగ్మూలం మరియు డిఫెన్స్ లో అభ్యర్థనలను తనకు సమర్పించమని వారిని కోరడం జరుగుతుంది.

ఆర్బిట్రేటర్ నుండి నోటీసు ఇచ్చినప్పటికీ , విచారణలో పాల్గొనడంలో ఇరుపక్షాలు విఫలమైతే , మధ్యవర్తి మధ్యవర్తిత్వంతో ముందుకు సాగవచ్చు.

ఆర్బిట్రేటర్ ఎప్పటికప్పుడు, పక్షాల సమ్మతితో, తీర్పును రూపొందించడానికి మరియు ప్రచురించడానికి , సూచనలో నమోదు చేసిన తేదీ నుండి ఒక సంవత్సరానికి మించకుండా సమయాన్ని పొడిగించవచ్చు.

ఆర్బిట్రేటర్ తన తీర్పును సూచనపై నమోదు చేసిన తేదీ నుండి ఆరు నెలల వ్యవధిలో లేదా పొడిగించిన కాలవ్యవధిలోగా ఇవ్వాలి, ఎందుకంటే, అతడు ప్రస్తావించిన అన్ని విషయాలపై కేసు ఉండవచ్చు మరియు

ప్రతి వివాదానికి సంబంధించిన అంశానికి విడివిడిగా ఇవ్వబడిన మొత్తాలతో పాటుగా తన తన ఫలితాలను తెలియజేయాలి.

మధ్యవర్తిత్వం యొక్క వేదిక మధ్యవర్తి తన స్వంత విచక్షణ మేరకు నిర్ణయించగల స్థలం లేదా ప్రదేశం. ఆర్బిట్రేటర్ యొక్క తీర్పు అంతిమమైనది మరియు ఒప్పందానికి ఇరుపక్షాలకు కట్టుబడి ఉండాలి. "

11. **IBI కన్సల్టెన్సీ (ఇండియా) (పి) లిమిటెడ్ వర్సెస్ డిఎస్సి లిమిటెడ్((2018) 17 SCC 95)** కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ యాక్ట్, 1996 లోని సెక్షన్ 11 (6) కింద దాఖలు చేసిన మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తును విచారించేటప్పుడు , ప్రశ్నార్థకమైన ఒప్పందాలకు సంబంధించి దానిలోని పార్టీల మధ్య తలెత్తిన వివాదాలను పరిష్కరించడానికి మధ్యవర్తిని నియమించడానికి ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ యాక్ట్ , 1996 లోని సెక్షన్ 11 (9) తో పాటు , పేరా 8లో ఈ క్రింది విధంగా నిర్వహించబడింది:

8. చట్టంలోని సెక్షన్ 11 కింద పిటిష నుకు ఇరుపక్షాల మధ్య మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందం అమలుకు ఆర్బిట్రేటరుకు సూచన చేయాల్సిన వివాదం(లు) ఉండటం వల్ల చట్టంలోని సెక్షన్ 11 ప్రకారం మధ్యవర్తిని నియమించడానికి షరతు. ఆర్బిట్రేటర్ నియామకాన్ని నిర్ణయించేటప్పుడు, కోర్టు కేసు యొక్క యోగ్యతను పరిశీలించాలసిన అవసరం లేదు , ఎందుకంటే ఇది ఇరు పక్షాల కేసుకు ప్రతికూల ప్రభావం కలిగిస్తుంది. సెక్షన్ 11(6)తో పాటు సెక్షన్ 11(9) పరిధి మధ్యవర్తి నియామకంను చాలా పరిమితంగా చేయబడింది. పక్షాల మధ్య మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందం ఉందో లేదో మరియు సమాధానం సానుకూలంగా ఉంటే , మధ్యవర్తి నియామకం కోసం దరఖాస్తుదారుడు కేసు పెట్టాడో లేదో కోర్టు చూడాలి.

12. **డురో ఫెల్గువేరా, S.A.** వర్సెస్ **గంగవరం పోర్ట్ లిమిటెడ్** [(2017) 9 SCC 729] కేసులో గౌరవ సుప్రీంకోర్టు 59వ పేరాలో ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది:

"1996 చట్టంలోని సెక్షన్ 11(6) ప్రకారం SBP అండ్ కంపనీ (SBP అండ్ కంపనీ వర్సెస్ పటేల్ ఇంజినీరింగ్ లిమిటెడ్ , (2005) 8 SCC 618] మరియు బొఘరా పాలీఫాబ్ [నేషనల్ ఇన్సూరెన్స్ Co.Ltd. v. Boghara Polyfab (P) Ltd., (2009) 1 SCC 267: (2009) 1 SCC (Civ) 117]) నిర్ణయాల దృష్ట్యా, అధికార పరిధి గణనీయంగా విస్తరించింది. 2015 లో సవరణ తీసుకువచ్చే వరకు ఆ

విధానం కొనసాగింది. సవరణ తర్వాత న్యాయస్థానాలు చూడవలసిందల్లా మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందం సరియైనదా, కాదా అని. మధ్యవర్తిని నియమించే దశలో కోర్టు జోక్యాన్ని తగ్గించడమే శాసన విధానం , ఉద్దేశం అని, సెక్షన్ 11(6-A)లో పొందుపరిచిన ఈ ఉద్దేశాన్ని గౌరవించాలన్నారు:"

13. ఒక వాణిజ్య వివాదంలో , చెల్లించడంలో విఫలమైనంత మాత్రాన వివాదానికి కారణం కాకూడదనేది నిర్వివాదం అయిన చట్టం. దరఖాస్తుదారు తన వాదనను నొక్కిచెప్పిన తర్వాత మరియు ప్రతివాది అటువంటి వాదనకు ప్రతిస్పందించడంలో విఫలమైన తర్వాత , అటువంటి వైఫల్యం వివాదానికి దారితీసే దరఖాస్తుదారుడి వాదనను తిరస్కరించినట్లుగా పరిగణించబడుతుంది , అందువల్ల ఇది మధ్యవర్తిత్వానికి సంబంధించిన వివాదానికి కారణం అవుతుంది. ప్రస్తుత కేసు ప్రకారం 13 శాతం అదనపు మొత్తాలను చెల్లించడానికి బదులుగా, ప్రతివాది నెం.1 మరియు 2లు GST @ 12% మరియు కార్మిక సంక్షేమ సెస్ @ 1% లను ప్రిన్సిపల్ బిడ్ మొత్తం నుండి మినహాయించినట్లు అంతర్గత ఫైనాన్షియల్ ఆడిట్ లో కనుగొన్న దరఖాస్తుదారుడు, మొత్తాలను విడుదల చేయాలని కోరుతూ ప్రతివాది నెం. 3 కు తేదీ 23.01.2022 నాడు లేఖను పంపాడు. 14.02.2022 న, ప్రతివాది, కార్యాలయ రికార్డుల ప్రకారం , వర్తించే GST మరియు కార్మిక సంక్షేమ సెస్ భారత ప్రభుత్వ నిబంధనల ప్రకారం పబ్లిక్ ఫండ్ ఖాతాలో ఎప్పటికప్పుడు జమ చేయబడ్డాయని అకౌంట్స్ ఆఫీసర్ ద్వారా సమాధాన లేఖను జారీ చేశారు . బిడ్ మొత్తాలలో చట్టబద్ధమైన పన్నులు అనగా GST@ 12% మరియు కార్మిక సంక్షేమ సెస్ @ 1% ఉండవని , ప్రతివాదులు తన కోట్ చేసిన రేట్ల నుండి పేర్కొన్న చట్టబద్ధమైన పన్నులను తీసివేశారని , అందువల్ల, దరఖాస్తుదారుడు లేఖ అందిన తేదీ నుండి 15 రోజులలోపు కోట్ చేసిన టెండర్ మొత్తానికి మించి , పైన పేర్కొన్న చట్టబద్ధమైన పన్నులను అంటే GST@ 12% మరియు కార్మిక సంక్షేమ సెస్ @ 1% ను దరఖాస్తుదారుడికి విడుదల చేయాలని ప్రతివాదులను అభ్యర్థించాడు, లేకపోతే కాంట్రాక్ట్ ఒప్పందంలో భాగంగా IAFW-2249 యొక్క షరతు నెం.2 కింద ఆ లేఖను నోటీసుగా పరిగణించాలని ప్రతివాదులను అభ్యర్థించాడు. ఆ ప్రకారం, తుది బిల్లును పరిష్కరించిన వెంటనే దరఖాస్తుదారుడు చట్టబద్ధమైన ఒప్పందంలో పేర్కొన్న విధంగా మొత్తం రూపాయలను మినహాయించినట్లు వివాదాన్ని లేవనెత్తా డు మరియు ప్రతివాదులను మొత్తం రూపాయలను చెల్లించాలని అభ్యర్థించాడు, లేనిపక్షంలో ఆ సమాచారమును మధ్యవర్తిత్వ క్లాజును ఉపయోగించే నోటీసుగా పరిగణించాలని అభ్యర్థించాడు.

14. కాల పరిమితి అంశానికి సంబంధించినంతవరకు , కేవలం చర్చలు మాత్రమే కాల పరిమితి పొడిగించే ప్రయోజనం కోసం వివాదం కారణాన్ని వాయిదా వేయలేవని చట్టం లో స్థిరపరచబడినది. అందువలన దరఖాస్తును దాఖలు చేయడానికి వివాద కారణం తలెత్తిన తేదీ నుండి ప్రారంభమయి మూడు సంవత్సరాల కాల పరిమితి వ్యవధి ఉంటుంది. ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ యాక్ట్ , 1996లో సెక్షన్ 11 కింద దరఖాస్తు చేసుకోవడానికి కాలపరిమితిని నిర్దేశించే నిబంధన లేనందున, పరిమితి చట్టం, 1963ను ఆశ్రయించాల్సి ఉంటుంది. ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సిలియేషన్ యాక్ట్ , 1996 లోని సెక్షన్ 43 ప్రకారం, పరిమితి చట్టం కోర్టు యొక్క కార్యకలాపాలకు వర్తించే విధంగా మధ్యవర్తులకు కూడా వర్తిస్తుంది . కాల పరిమితి చట్టం , 1963 యొక్క షెడ్యూల్ లోని ఏ అధికరణ కూడా సెక్షన్ 11 కింద మధ్యవర్తి నియామకం కోసం దరఖాస్తు దాఖలు చేయడానికి కాలపరిమితిని నిర్ణయించినందున అట్టి అంశం కాల పరిమితి చట్టంలోని ఆర్టికల్ 137 కింద అవశేష నిబంధన పరిధిలోకి వస్తుంది, ఆ ఆర్టికల్ లో మరెక్కడా కాల పరిమితి లేని ఇతర దరఖాస్తుకు కాల పరిమితి వ్యవధిని మూడు సంవత్సరాలుగా నిర్ణయిస్తుంది. దరఖాస్తు చేసుకునే హక్కు ఉన్న కాలం నుంచి కాలపరిమితి మొదలవుతుంది. ప్రస్తుత కేసులో, దరఖాస్తుదారు యొక్క తుది బిల్లు 07.03.2021 న పరిష్కరించబడింది మరియు పరిమితి చట్టం , 1963 లోని ఆర్టికల్ 137 కింద నిర్దేశించిన మూడు సంవత్సరాల పరిమితి వ్యవధి ముగియకముందే , దరఖాస్తుదారుడు వివాదాన్ని లేవనెత్తాడు మరియు మధ్యవర్తిని సూచించాలని కోరాడు. అందువల్ల, కేసును ఏ కోణంలో చూసినా , మధ్యవర్తికి సూచించమని కోరిన వివాదం కాల 'పరిమితి' ద్వారా నిరోధించబడదు. ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ యాక్ట్ , 1996లోని సెక్షన్ 20 ప్రకారం ఆర్డర్ ఇచ్చే సమయంలో ఆర్బిట్రేటర్ ఈ క్లెయిమ్ను నిషేధించాలా వద్దా అనేది నిర్ణయించాల్సిన విషయం.

15. పైన పేర్కొన్న కారణాల వల్ల , న్యాయవాది శ్రీ తారిఖ్ ఖాన్ , న్యాయవాది (21 వ అంతస్తు , విజయ్ కృష్ణ టవర్స్, నానక్ రామ్ గూడ , గచ్చిబౌలి, హైదరాబాద్-32, మొబైల్ నెంబరు 9999663628) ఇరు పక్షాల మధ్య వివాదాలను పరిష్కరించడానికి ఆర్బిట్రేటర్ గా నియమించబడ్డారు. ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ యాక్ట్, 1996 ప్రకారం సూచనలకు అనుగుణంగా తదుపరి చర్యలు తీసుకోవాలని ఆర్బిట్రేటర్ ను కోరడమైనది. ఆర్బిట్రేటర్ తన పారితోషికం , ఖర్చులు మరియు సెక్రటేరియల్ సహాయం యొక్క ఖర్చులను ఇరు పక్షాలతో చర్చించిన తరువాత మరియు సంప్రదింపుల తరువాత నిర్ణయిస్తాడు. మధ్యవర్తిత్వ ప్రక్రియ ప్రారంభమైన తేదీ నుంచి ఆరు నెలల వ్యవధిలో వీలైనంత త్వరగా మధ్యవర్తిత్వ ప్రక్రియను పూర్తి చేసి, తీర్పును

ఆమోదించాలని ఆర్బిట్రేటర్ ను కొరడమైనది. చట్టంలోని సెక్షన్ 16 ప్రకారం లేవనెత్తడానికి అనుమతించిన అన్ని అభ్యంతరాలను లేవనెత్తే స్వేచ్ఛ ప్రతివాదులకు ఉందని ప్రత్యేకంగా చెప్పనవసరం లేదు.

16. తదుపరి విచారణ కోసం, ఇరుపక్షాలు 27.01.2024 ఉదయం 11:00 గంటలకు ఆర్బిట్రేటర్ ముందు హాజరు కావాలి.

17. ఈ ఉత్తర్వు యొక్క ఒక కాపీ ఆర్బిట్రేటర్ గారికి తెలియజేయడానికి మరియు సమాచారాన్ని అందించడానికి రిజిస్ట్రీకి పంపబడుతుంది.

18. దీని ప్రకారం, ఈ మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తు అనుమతించబడినది.

ఈ ఆర్బిట్రేషన్ దరఖాస్తు తో పాటు , పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర దరఖాస్తులు, ఏవైనా ఉంటే , వాటిని ముగించివేయబడాయి.